

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

Az adócsökkentés kényszere

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ:	Egy új korszak kapujában.....	3
NAPIREND:	Adócsökkentést szorgalmaz az MGYOSZ	4
	Innovációs kérdőjelek.....	5
FŐSZEREPLŐ:	Anyabarád munkáltatók	6
	A sokat emlegetett fenntarthatóság	7
	Munkaadói együttműködés a vizsgáztatásért.....	8
	„Együtt a rehabilitációért”	9
	Ötmillió fővel növekedhet a munkanélküliség.....	10–11
BRÜSSZELI HÍRADÓ:	Hírek Európából	12–14
	Nemzetközi hírek	15
MEGYEKÖRKÉP:	Küszöbön az akkreditáció az ENIN Környezetipari Klaszternél..	16
	Konzorcium a határ menti régiók fejlesztéséért.....	17
GONDOLATJEL:	Chris Anderson: Hosszú farok	18

Az MGYOSZ adócsökkentést szorgalmazó javaslatait dr. Futó Péter társelnök és dr. Rolek Ferenc alelnök ismertette.

Dr. Vadász Péter,
az MGYOSZ társelnöke

Egy új korszak kapujában

■ Az MGYOSZ X. tisztújító közgyűlésére készülünk, ezúttal azonban a megszokottól eltérő hangulatban. Az utóbbi 18 évben most először fordul elő, hogy alapító elnökünk, Széles Gábor neve nem szerepel a jelöltek között. A leköszönő elnök új kihívások elé néz, a média és ezzel összefüggésben a politika világában. Érveit, melyekkel döntését indokolta, megértjük és tisztelettel elfogadjuk.

Amikor 18 éve újraalapítottuk a szövetséget, azt reméltük, hogy méltó utódja lesz az 1902-ben létrehozott befolyásos elődjének. Széles Gábor kétségtelen érdeme, hogy az akkori álom ma valóság. Az MGYOSZ az elmúlt másfél évtizedben megkerülhetetlen szereplője lett a gazdasági életnek, és meghatározó tényezőjévé vált a hazai érdekegyeztetési folyamatnak. Az európai mun-

kaadói szervezetekben is megbecsült partnerként tekintenek szövetségünkre. A politikai elit és a közvélemény is kezdi megérteni azt, hogy az Európai Unió egyik tagországában a társadalom sorsát befolyásoló kérdésekről csak társadalmi párbeszéd keretei között lehet dönteni. Vagyis figyelembe kell venni a munkaadók és a munkavállalók érdekképviseleteinek véleményét. E nélkül egyetlen uniós tagországban sem sikerült még a fenntartható fejlődés pályájára rálépni. A következő korszak az MGYOSZ-t is új kihívásokkal szembesíti. Egyszerre kell fiatalítani, bővíteni a tagságot, erőteljesebben kommunikálni, nagyobb szerepet szánni a tagszövetségeknek és helyi szervezeteknek. A szövetség legfontosabb feladata azonban az lesz, hogy meghatározó szereplője – ne szerénykedjünk: első számú szereplő-

je – legyen egy olyan párbeszédnek, amelynek célja a gazdaságpolitika parlamenti ciklusoktól való függetlenítése. Ha ugyanis a választási évek játsszák majd a fő szerepet a globális gazdasági kihívásokra reagálás helyett, akkor menthetetlenül leszakadunk azoktól az országoktól, melyekkel négy éve együtt csatlakoztunk az Európai Unióhoz. A belpolitika nem áldozhatja fel a versenyképességet az időnkénti választások oltárán, a külpolitikának pedig aktívan támogatnia kell a magyar vállalatok terjeszkedését a régióban. Magyarország súlyát és nemzetközi tekintélyét az európai porondon ugyanis az fogja meghatározni, hogy mennyire versenyképesek a vállalatai, és a magyar tőke milyen szerephez tud jutni nemzetközi szinten.

Az egymást követő kormányoknak tehát fel kell hagyniuk a vállalkozók helyzetét ellehetetlenítő, teljességgel kiszámíthatatlan „húzd meg, ereszd meg!” gazdaságpolitikával. Az évente olykor többször is változó jogi és szabályozási környezetben a vállalkozások nem tudnak hosszú távú terveket készíteni. Egy olyan adó-, járulék- és illetékrendszerre kell letennünk javaslatunkat, mely a versenyképesség javításának szempontjait veszi figyelembe, s nagyságrenddel egyszerűbb és igazságosabb is a jelenleginél. Az államháztartás egyensúlyának javítását a kormányának a kiadások csökkentésével, és nem az adóbevételek növelésével kell megvalósítania. Hasonlóképpen nem veheti adottnak a kormányzat a 3200 magyar önkormányzat finanszírozási igényét, mert a hazánknál gazdagabb briteknél sincs több 600 önkormányzatnál. Az önkormányzatok egyik legfontosabb bevételi forrását jelentő helyi iparűzési adó eltörlése is a vállalkozások versenyképességét javító, kulcsfontosságú lépés lehetne.

Az MGYOSZ akkor tudja betölteni szerepét, ha képes lesz folyamatos párbeszédet fenntartani minden parlamenti párttal és a politikai döntéshozókkal. Ettől még a jövőben is nyíltan meg kell mondani, mi az, amiben nem értünk egyet velük. Olyan tisztességesen működő versenypiacért fogunk küzdeni, mely szavatolja a folyamatos és fenntartható növekedést. Mert ami a magyar vállalatoknak jó, az az ország-
nak is jó.

Adócsökkentést szorgalmaz az MGYOSZ

A munkaadókat terhelő tb-járulék általános csökkentését, valamint a társas vállalkozásokat érintő különadó megszüntetését javasolta a kormánynak az MGYOSZ. A szövetség kezdeményezéseit sajtótájékoztatón ismertette dr. Futó Péter társelnök és dr. Rolek Ferenc alelnök.

■ Határozott, bátor és koncentrált adócsökkentést szorgalmaz az MGYOSZ. A javaslat lényege, hogy az államháztartás egyensúlyának javulásából befolyt többletet elsősorban a vállalkozások versenyképességét javító, fejlesztési forrásait bővítő és a munkahelyteremtést elősegítő módosításokra kell fordítani. Az MGYOSZ szakértői szerint a kormány három elképzelése, a szuperbruttósítás, a személyijövedelemadó-központú csomag, valamint a munkáltatói járulékok szűk körű csökkentése sem szolgálja a gazdaság felpörgetését. Nem javítják ugyanis érdemben a vállalkozások fejlődését. Tovább bonyolítják viszont az adórendszert, csökkentik a befektetői bizalmat és erősítik a szürkegazdaságot.

Az MGYOSZ ezért saját javaslatokkal állt elő: a munkaadókat terhelő tb-járulékot általánosan kell csökkenteni,

még hozzá jövőre és 2010-ben egyaránt 3-3 százalékkal. A kétszer 3 százalék már érezhető mértéknek számít, és középtávon hozzájárul a foglalkoztatás bővüléséhez is.

A javaslat másik eleme a társas vállalkozások különadójának két lépésben történő megszüntetését tartalmazza. Ezt a terhet jövőre 4 százalékról 2-re mérsékelnék, míg 2010-ben eltörölnék. Ebből az adónemből 2007-ben 179 milliárd forint folyt be az államkasszába. Rolek Ferenc hangsúlyozta: a különadót átmeneti időre hirdette meg a kormány. Megszüntetése csökkentené a vállalkozások közterheit és egyszerűsítene az adórendszert. Az sem mellékes, hogy erősítené a befektetői bizalmat. Az MGYOSZ két elemből álló elképzelésének költségvetése 2009-ben 360 milliárd forint.

A miniszterelnök a jövő évre tervezett adócsökkentés kapcsán 200–250 milli-

árd forintos mozgástérről beszélt az elmúlt hetekben, míg az SZDSZ ennél is több pénzt emlegetett. Mindezzel szemben Veres János pénzügyminiszter a mi nap már 100 milliárddal megkurtította az ígért összeget.

Rolek Ferenc szerint a kormány „fordítva ül a lovon”. Nem abból kell ugyanis kiindulni, hogy mennyi tartalékot tud a költségvetés mozgósítani. Azt kell megnézni, mennyire van szükség ahhoz, hogy felpörgessük a magyar gazdaságot, és utána kell elgondolnodni azon, miként tudjuk ezt az összeget a megfelelő helyre rendelni. Futó Péter hangsúlyozta: a gazdaság felpörgetése nem halogatható tovább, mert a nemzetközi pénzügyi válság miatt rohamosan romlik Magyarország megítélése. Hozzáteszi: az MGYOSZ hamarosan leteszi az asztalra az átfogó adóreformról szóló javaslatait is.

Az MGYOSZ véleménye a kormány adócsökkentési javaslatairól

■ Az MGYOSZ egyetért azzal, hogy a konvergenciaprogramban meghatározott egyensúlyjavulásból származó többletet a kormányzat a közterhek csökkentésére, azon belül elsősorban a vállalkozások versenyképességét javító, fejlesztési forrásait bővítő, a munkahelyteremtést elősegítő változtatásokra kell fordítani. Sajnos a három előterjesztett alternatíva ezeket a célokat nem valósítja meg, a források szétozogatásával a gazdaságra érdemleges hatást nem gyakorol.

Az MGYOSZ véleménye szerint határozott, bátor és koncentrált adócsökkentésre van szükség. A köztehercsökkentésre szánt, 250–300 milliárd forintra becsült lehetőséget olyan változtatásokra kell felhasználni, amelyek

- a vállalkozások versenyképességének javításával segítik a gazdaság dinamizálását;
- előrelépést jelentenek az adó- és járulérendszer hosszabb távon is kívánatos alakításában: egyszerűbbé, átlát-

hatóbbá, kiszámíthatóbbá teszik azt, és elsősorban az élőmunka költségeit mérséklék.

Ezek figyelembevételével az MGYOSZ 2009–2010-re az alábbi közteher-csökkentési elemeket javasolja:

1. A társas vállalkozások különadójának megszüntetése két lépésben: 2009-ben 2 százalék, 2010-ben megszűnik. 2007-ben az ebből származó adóbevétel 179 milliárd forint volt, ennek alapján

a bevételkiesés 2009-ben kb. 90 milliárd forint.

Ennek a lépésnek – amellet, hogy csökkenti a vállalkozások közterheit és egyszerűsíti az adórendszert – nem hanyagolható előnye a befektetői bizalom erősítése. (A különadót a kormány átmeneti időre hirdette meg.)

2. A munkaadókat terhelő tb-járulék általános csökkentése 2009-ben és 2010-ben évenként 3-3 százalékponttal (1 százalékpont – a PM számításai szerint – 2009-ben 90 milliárd forint bevételkiesést jelent).

A három javaslattal kapcsolatos kritikai véleményünk a következő:

1. Az ún. szuperbruttósításnak hosszabb távon vannak előnyei: tisztábbá, átláthatóbbá teszi a bérköltségeket, fékezi a béremelési törekvéseket. Megvalósítását azonban az MGYOSZ jelenleg problematikusnak tartja. A javaslat az alacsony jövedelműek nettó keresetének csökkenését idézi elő, aminek teljes kompenzálása 140–150 milliárd forint többletköltséget jelentene a költségvetés és a munkáltatók számára, egyelőre nem tisztázott megoszlásban. Emellett a bérkompensáció költségei erősen differenciálódhatnak gazdasági szektorok, vállalatnagyság stb. szerint. A kompenzáció ugyan csak egyszerű költség, de

a gazdaság jelenlegi helyzetében számos vállalkozás képtelen lenne ennek elviselésére.

2. Az szi-ajánlatjavaslatcsomag alapvető problémáját az MGYOSZ abban látja, hogy a lehetőségeken belüli köztehercsökkentés elsősorban a személyi jövedelemadó csökkentésére fókuszál, így közel kétszeres jövedelemnövekedést eredményez a lakosság, mint a vállalkozások számára. Az MGYOSZ nem ért egyet az adócsökkentésre rendelkezésre álló források ilyen arányú megosztásával a jövedelemtulajdonosok között.

A csomag több, a munkáltatói érdekképviseletek által is szorgalmazott elemet tartalmaz, így az iparűzési adó mérséklését, a kulturális járulék megszüntetését,

a munkaadói járulék csökkentését. Ezek megvalósításának ára azonban megint egy új adó, a helyi társasági adó bevezetése, emellett az ingatlanadó kötelezővé tétele és az átmenetinek meghirdetett különadó beépítése a társasági adóba. Ezek az intézkedések tovább csökkentik a befektetői bizalmat, és előre nem látható mértékben hatnak a vállalkozások jövedelmezőségére.

3. A kormány harmadik javaslatcsomagjának legfontosabb tétele a béreket terhelő munkáltatói járulékok korlátozott és szűk körű csökkentése. A vállalkozások szempontjából e csomag előnye egyrészt az, hogy a tehercsökkentést elsősorban a bérköltségek mérséklésével éri el. Előnye továbbá az is, hogy megszüntetné a különadót anélkül, hogy emelkedne a társasági adó kulcsa, vagy újabb adónemeket vezetne be. Elfogadhatatlan ugyanakkor a járulékcsoportok javolt módja – a járulékok differenciálása a létszám és a bérek nagysága szerint –, tovább bonyolítaná az elvonási rendszert, a cégek (és az adóhatóság) adminisztrációját, növelné ilyen költségeiket. A minimálbéren való foglalkoztatásra ösztönöz, miközben, különösen a nagyobb cégeknél, érezhető megtakarítást nem eredményez. Ez a javaslat egyértelműen a szürkegazdaság erősödéséhez vezet.

Innovációs kérdőjelek

A Magyar Innovációs Szövetség, az MGYOSZ tagszervezete 2008. február 22-én tartotta közgyűlését mintegy 200 fő részvételével. A hazai innovációt krónikus szakember- és koncepcióhiány jellemzi. Márpedig időnk nincs, hiszen amíg a magyarországi megújulás ügye egy helyben topog, a világ elrohan mellettünk.

■ A kutatásra és fejlesztésre szánt források összege tavaly elérte ugyan a GDP 1 százalékát, de ez még mindig igen szerény arány nemzetközi összehasonlításban. De még ha ezt az összeget sikerülne is a kormánzatnak a GDP 3–5 százaléka körülre feltornásznia, ami egyébként elengedhetetlen lenne a fejlődés felgyorsításához, akkor sem lenne elég ember ahhoz, hogy kihasználjuk az innováció nyújtotta előnyöket. És ez csak a borongós kép vázlata, amire a Magyar Innovációs Szövetség szakembereinek előadásából közgyűlésükön fény derült. A kormányzat látszólag nem rest, hiszen Kákossy Csaba gaz-

dasági miniszter ezen a rendezvényen jelentette be: megpróbálják az alakulóban lévő Európai Innovációs és Technológiai Intézetet Budapestre csalogatni. Ha azonban ennek az intézménynek a székhelye a magyar fővárosban lesz, a szakemberek szerint még akkor sem biztosított az áttörés az évtizedek óta egy helyben topogó innovációban. A gazdasági miniszter előadása eljutott az innovációs értékláncig és a fókuszált támogatásokig, de ennél konkrétabb fejlesztési célokat nem nevezett meg. A szövetség elnöke, Szabó Gábor ezzel szemben igen konkrétan rámutatott arra, mitől nem tudunk előrelépni. A hazai

vállalatvezetők többsége szerint ugyanis egyszerűen nincs szakemberünk. Magyarországon egyre kevesebben szereznek természettudományos, műszaki diplomát. A végzettek számaránya e szakterületeken pontosan az európai átlag fele. Miközben a duplája kellene legyen, mert nyilván nem mi szívunk el agyakat Nyugatról, hanem fordítva, és az elvándorlókat is pótolni kellene. Ezen a helyzeten addig kellene változtatni, amíg van még hozzá társadalmi támogatás. Ha ugyanis így haladunk, akkor az is elfogy, annál az egyszerű oknál fogva, hogy a lakosság képzettsége oly mélységekbe száll le, ahol már képtelen lesz megérteni, miért is lenne fontos természettudományokkal foglalkozni. Ha a kormányzat most eldöntené, hogy mely irányokat preferálja, akkor annak is csak 12–15 év múlva lenne eredménye, mivel ennyi idő alatt futhatnak át a kiemelt szakok diákjai az oktatási rendszeren, miközben meg kellene győzni az üzleti életet is a döntés helyességéről.

Anyabarát munkáltatók

A Jól-lét Közhasznú Alapítvány, az első hazai anyabarát tanácsadó és állásközvetítő műhely kerekasztal-beszélgetést szervezett a munkáltatók képviselőivel. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének székházában tartott rendezvényen szakértők, munkáltatók és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium képviselője is részt vett.

■ A hiánypótló tevékenységet folytató alapítvány munkáltatói kezdeményezésére állt egy anyabarát lobbizervezésének élére, felismerve azt, hogy valamennyi érintett együttműködésére szükség van a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében.

A célt támogató munkáltatók meghívásával tartott első kerekasztal-beszélgetésben részt vett több, Családbarát Munkahely Díjban részesült szervezet képviselője is. Mindannyian egyetértettek abban, hogy egymással, a kormányzati szféra képviselőivel és a munkavállalók érdekeit képviselő civil szervezetekkel való együttgondolkodás hozzájárulhat a kisgyermekes anyák munkaerő-piaci nehézségeinek leküzdéséhez.

Dr. Frey Mária, a téma szakértője elmondta, hogy hazánkban az öt évnél fiatalabb gyermeket nevelő nőknek mindössze 30 százaléka dolgozik, míg Európában ez az arány 50 százalék. A tény, hogy a háromgyermekes nők alig több mint 10 százaléka dolgozik, egyértelműen jelzi, hogy Magyarországon a gyermek- és munkavállalás

alternatívává vált. A jogi szabályozás hiányosságain túl ebben nagy szerepe van a munkáltatói környezet rugalmatlanságának, a családbarát szemlélet kialakultatlanságának. Pedig a kisgyermekes nők kiaknázatlan munkaereje jelentős gazdasági veszteségeket okoz makro- és mikroszinten egyaránt. A munkaadók, a munkavállalók és az állam közös célja tehát egyértelműen a gyermeket nevelő anyák/szülők munkaerőpiacon való nagyobb arányú részvétele. Ez azonban csak bizonyos akadályok leküzdésével, valamennyi érintett közreműködésével valósítható meg.

A nagyobb fokú flexibilitás igen fontos követelmény a munkaadók és a munkavállalók felé egyaránt.

A munkaadók a rugalmas/atipikus foglalkoztatási formák – részmunka, távmunka, állásmegosztás – szélesebb körű alkalmazásával tudnának hozzájárulni a munkaerőpiacra visszatérni kívánó anyák munkavállalásához, a munka világába való fokozatos visszatérésükhöz, pályaujrakezdésükhöz. Ezen módszerek alkalmazásához a jogszabályi háttér megváltoztatásán túl a munkáltatók

bevallása alapján a vezetői szemlélet és a humánpolitikai gyakorlat fejlesztése egyaránt szükséges. A munkába visszatérni kívánó anyák részéről is fontos, hogy tisztában legyenek a munkáltató szempontjaival, és tudatosan készüljenek a munkába való visszatérésre. A munka világából hosszú időre kiesett nők támogatásához azonban hiányzik az állami intézményrendszer.

A kerekasztal-beszélgetésen elhangzottak szerint a probléma sikeres megoldását szolgálja, ha bővülne a gyermekintézmények hálózata, és rövidülne a gyermekgondozási szabadság. Így a hagyományos családmodell helyett a szülői szerepek kiegyensúlyozottabban oszlanának meg a nők és a férfiak között. Emellett tudatosulna a munkáltatókban, hogy költséghatékony a kisgyermekesek megtartása, a rugalmas munkaszervezés. A munkahelyi vezetők kiválasztása nem csupán szakmai szempontok szerint, hanem tényleges vezetői képességeken, hozzáálláson alapulhatna. Az állami intézkedések révén növelhető lenne a munkáltatók érdekeltsége.

Dániában pl. radikálisan csökkent a munkanélküliség annak a támogatott helyettesítési rendszernek köszönhetően, melynek keretében a tartós távollétek idejére munkanélkülieket alkalmazó cégek kedvezményekben részesültek, míg a munkanélküliek keresethez és tapasztalathoz jutottak. Ugyancsak követhető minta lenne a részmunkaidőre való áttérés alanyi jogának biztosítása a gyermek iskolakezdéséig.

A sokat emlegetett fenntarthatóság

Mind többünk számára ismerősen cseng a „fenntarthatóság” kifejezés. Abba talán már kevesebben gondolnak bele, hogy a környezet vagy a saját üzleti sikerünk fenntarthatósága mellett számolnunk kell a társadalmi fenntarthatósággal is. Mit jelent ez? Hogyan függ össze a három pillér? Számos erkölcsi megfontoláson túl miért vagyunk kénytelenek a társadalmi jólét szempontjaira is tekintettel lenni saját üzletmenetünk előmozdítása közben?

■ A vállalkozások a demokrácia zászlóshajói. Különösen igaz ez Kelet-Európára, mely évszázadai nem sok esélyt adtak a szabad és tisztességes versenyen alapuló vállalkozások létrejöttének. Az alaptétel a XXI. század elején egyszerű: akkor vagy felelős vállalkozó, ha üzleti sikereidet a környezeti értékek megóvása és a társadalmi kohézió fenntartása (esélyegyenlőség, diszkriminációmentesség, munkaalkalom teremtése, adófizetés) mellett biztosítod. Emellett pedig a siker nem szégyellni való dolog, nem gyanús, hanem

a vállalkozó munkájának, tehetségének, nyilván némi szerencséjének közös gyümölcse. A vállalkozás üzleti sikere pedig ösztársadalmi érdek: munkahelyet teremt, adót fizet, hozzájárul a helyi fejlődéshez.

A Kurt Lewin Alapítvány kutatási tapasztalatai azt mutatják, hogy a magyar cégek, noha bővelkednek társadalomjobbító szándékban, nehezen egyeztetik össze az üzleti sikert és a társadalmi fenntarthatóság szempontjait. Vezetői tréningjeik alapján úgy tűnik, a verseny kultúrája, a magánélet és

a munka összeegyeztetése, az egyéni és a közösségi érdek harmóniájának megtalálása még jelentős mértékben fejlesztendő terület. „Az alapítvány vállalati felelősségvállalást fejlesztő programjai nem csak multiknak és nagyvállalatoknak szólnak, hiszen a környezet és a társadalom iránti felelősségvállalás terén a magyar kis- és középvállalatok is jelentős hagyománnyal rendelkeznek, ami jó alap a továbblépéshez” – hangsúlyozta Oravecz Ágnes, az alapítvány munkatársa.

Ligeti György szociológus

Fenntarthatósági jelentés

Egyre több cég igyekszik környezeti és társadalmi mutatóinak nyilvánossá tételével bizonyítani, hogy odafigyel a közegre, amelyben működik. Magyarországon eddig összesen 56 cég számolt be nem pénzügyi teljesítményéről környezeti vagy fenntarthatósági jelentés formájában.

■ A holland székhelyű Global Reporting Initiative (GRI) 2000 óta teszi közzé útmutatásait fenntarthatósági jelentések készítéséhez. Előrejelzéseik szerint 2008-ban 1750 globális vállalat publikál majd ilyen, ez háromszor annyi, mint 2005-ben. Hazánkban eddig 56 cég adott ki környezeti vagy fenntarthatósági beszámolót, ebből 13 a GRI indikátorait vette alapul. A Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület (Követ) képzést szervezett vállalati szakembereknek a jelentésírás alapjairól. A nemzetközi trendet támasztja alá a megnövekedett érdeklődés a téma iránt: kétszer annyian vettek részt a tréningen és szeretnének jelentést kiadni, mint 2007-ben. Urbán Katalin, a B&P CSR management tanácsadója, a képzés egyik oktatójaként hangsúlyozta, hogy a jelentés a vállalati működés kockázatainak és felelősségének feltérképezése, és nem PR-eszköz. „A fenntarthatósági jelentés olyan interaktív kommunikációs lehetőség az érintettekkel, amely tükröt tart a vállalat elé” – mondta a tanácsadó. A jelen-

tésírás alapelvei, elkészítésének megtervezése és egyes fázisainak tisztázása után a résztvevők gyakorlatban is betekintést nyerhettek a GRI keretrendszerébe és az indikátorok használatába.

A tréningen olyan vállalati szakemberek is megosztották tapasztalataikat, akik már adtak ki jelentést. Az Állami Autópálya Kezelő Zrt. privatizálásával párhuzamosan a környezetvédelmi szemlélet is bekerült a cég stratégiájába. Az első, 2006-os évről szóló jelentés kiadását megkönnyítette, hogy a vezetőséget sikerült megnyerni és bevonni a folyamatba. A Magyar Vilamos Művek Zrt. 1999 óta évente publikálja környezetvédelmi teljesítményét. Civil Vilmos, az MVM környezetvédelmi osztályának vezetője szerint ma már presztízskérdéssé vált a fenntarthatósági jelentések készítése. „A társadalmi fejlődéshez hozzátartozik, hogy a vállalatok egyre átláthatóbbak legyenek” – tette hozzá. Mindkét cég független civil szervezettel tanúsított jelentését, ami növeli azok megbízhatóságát, hitelességét.

Munkaadói együttműködés a vizsgáztatásért

Az 1993. évi, szakképzésről szóló törvény 2006. decemberi módosítása alapján 2007. április 1-jétől a gazdasági érdekképviseletek 16 szakmában a vizsgabizottsági tagok delegálását országos szinten végzik a megállapodásban rögzített felosztás szerint.

■ Az MGYOSZ munkája a vizsgadelegálással kapcsolatosan három szakmára terjed ki (épületburkoló, ács-állványozó, villanyszerelő). Egy vizsgabizottsági tag keresése, felkérése, megbízása az internetalapú szakképzési integrált információs rendszerben (ISZIIR) történik.

A rendszer tagjainak bővítése érdekében a gazdasági érdekképviseletek 2007 augusztusában közös pályázatot hirdettek meg, melynek első beadási határideje 2007. szeptember 30-a volt. Természetesen folyamatosan lehet pályázni az MGYOSZ honlapján (www.mgyosz.hu) megjelenő pályázati felhívásra. A pályázatok elbírálása minden év március 31-én, illetve október 30-án történik.

A 2007. szeptember 30-ig beérkezett pályázatokat egy közös bizottság hagyta jóvá, összesen 480-at. Nagy számmal érkeztek be olyan pályázatok, amelyek inkább csak megerősítést igényeltek, hi-

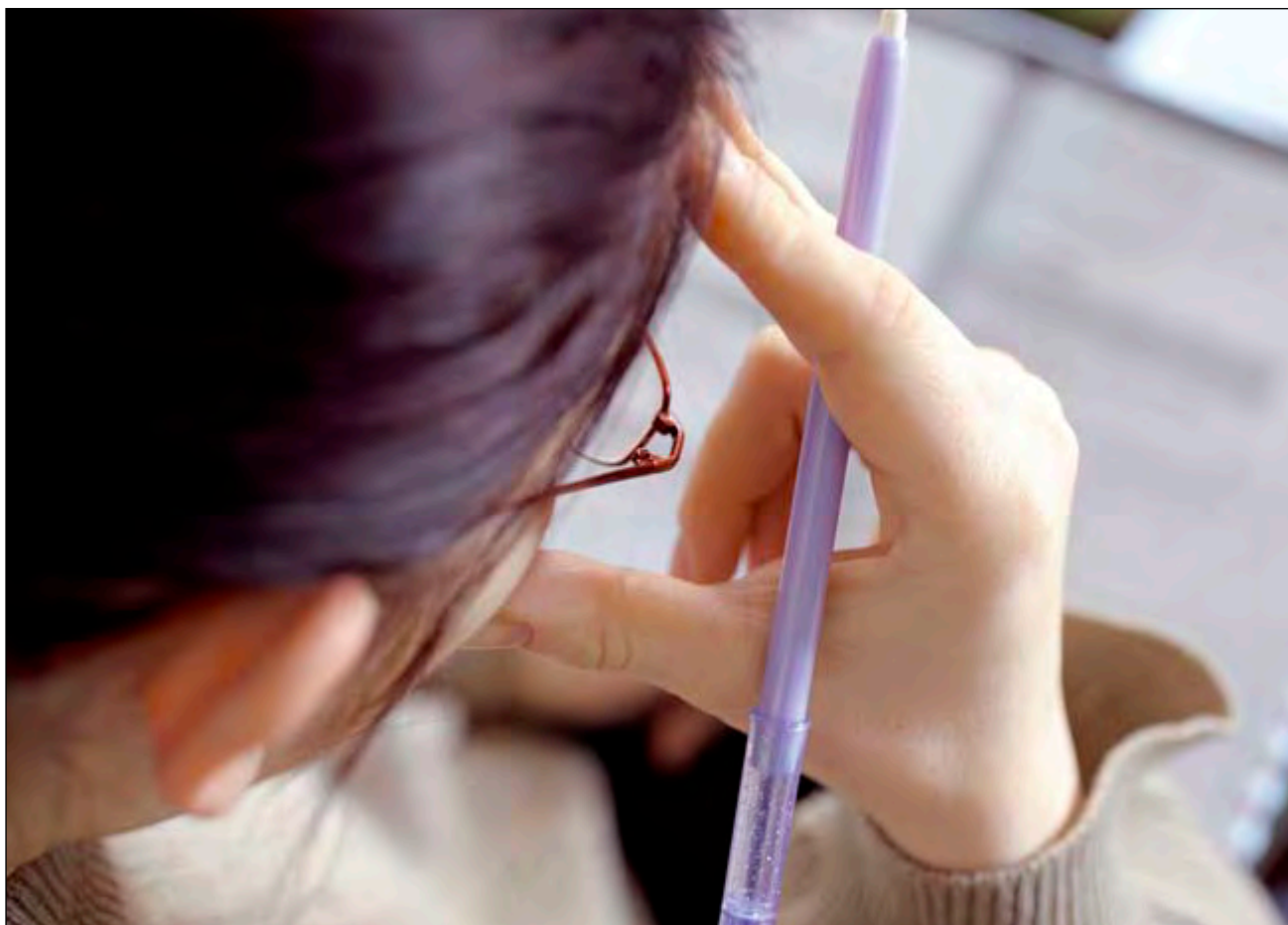
szen annak idején a kamarák által már az ISZIIR-be felkerültek. Örömmel szolgált, hogy sok új jelentkező is sikeresen pályázott, összesen 139 fő.

A pályázat feltétele többek között az volt, hogy a szakma szerint illetékes gazdasági érdekképviselet által szervezett vizsgáztatással kapcsolatos általános módszertani, szakmai felkészítésen a pályázó részt vesz. Ennek elmulasztása olyan következményekkel jár, miszerint az igazolványt és a megbízást – amely öt évig érvényes – nem kaphatja meg, ebből következőleg vizsgára sem delegálható a tag.

A gazdasági érdekképviseletek közös szakmai vizsgabizottsági névjegyzékbe kerülését az újonnan jelentkezők és a szakma szerint korábban a kamaránál már bejelentkezettek részére a már az új rendszer szerinti vállalt szakmákra vonatkozó igazolvánnyal tanúsítottuk. Az öt gazdasági érdekképviselet (MGYOSZ, VOSZ, OKISZ, Kisosz,

Iposz) a vizsgáztatók felkészítésének első részeként az új kompetenciaalapú és moduláris rendszerű szakképzéshez szükséges szakmai vizsgáztatást érintő változtatásokról, új szabályozásról és ezek megvalósításához szükséges gyakorlati tudnivalókról közösen szervezte a továbbképzést.

A 2007. február 5-én a Csepeli Munkásotthonban Munkaadói szervezetek a hatékony vizsgáért címmel megrendezett továbbképzésen Major Katalinnak, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet vizsgaszervezési osztálya vezetőjének kitűnő előadása után az igazolvány mellett a résztvevők megkapták a Kézikönyv a szakmai vizsgák szervezéséhez című kiadványt. A rendezvény sikerét az előadó felkészültsége, valamint a résztvevők nagy száma (400 fő) is bizonyította. A gazdasági érdekképviseletek következő célja a vizsgáztatók szakirány szerint felkészítése.

„Együtt a rehabilitációért”

A Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ ez év január végén Együtt a rehabilitációért címmel szakmai konferenciát szervezett. Ez a tanácskozás egy régiós kistérségi fórunsorozat záró rendezvénye.

■ A konferencián a törvényi változások mellett szó volt a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ kirendeltségeinek tevékenységéről, a rokkantnyugdíj melletti munkavégzés szabályainak változásáról, a rehabilitációs járadékban részesülő személyekkel és munkaadókkal való együttműködésről, a szociális rehabilitáció kapcsolódásáról, továbbá a megváltozott munkaképességű személyek támogatását elősegítő programok összefoglalásáról.

A 2008. év mérföldkő lesz a foglalkozási rehabilitációt illetően. Új rokkantsági ellátórendszer lép életbe. Megjelentek a rehabilitációs járadékkal kapcsolatos jogszabályi változások, melyek az átmeneti rendelkezésekkel 2008. január 1-jétől hatályosak. Emellett új, komplex minősítési rendszert vezettek be, amely már nem csupán a munkaképesség csökkenésére, hanem a megmaradó képességekre koncentrál. A komplex minősítés során vizsgálják továbbá az egyén szakmai munkaképességének változását, megállapítják a rehabilitálhatóságát és az egészségkárosodás mértékét is. Ez utóbbinál szintén történt további jelentős változás, ugyanis az eddigiekhez képest az egészségkárosodás mértékét más százalékos értékekkel határozzák meg. Az új rendszer tehát a rehabilitációt komplex folyamatként kezeli, emellett foglalkoztatás-központú, valamint számít a civil szervezetek és a munkáltatók aktív részvételére is.

A vonatkozó törvényi szabályok garanciákat kívánnak nyújtani az egészségkárosodást szenvedett személyek megmaradt, fejleszthető képességeire épülő rehabilitációjának, társadalmi reintegrációjának elősegítésére, továbbá a rehabilitáció időtartamára jövedelemarányos keresetpótlás biztosítására. Az új ellátás bevezetésének a fő célja, hogy az egészségkárosodást követően is biztosítva legyen a társadalmi, a munkaerő-piaci visszatérés esélye, lehetősége, illetőleg az, hogy a rehabilitálható, megváltozott munkaképességű emberek vissza tudjanak térni a munka világába, és csak

azok kényszerüljenek közvetlenül rokkantnyugdíjba, akik számára hiányoznak a sikeres rehabilitáció feltételei.

A Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ a rehabilitációs tevékenységet, a megváltozott munkaképességű munkavállalókkal, illetőleg a foglalkoztatásukban érintett munkaadókkal való kapcsolattartást legfontosabb feladatai, tevékenységei között tartja számon. Ez a feladatkör a munkaügyi központ 22 régiós kirendeltségén is fokozatosan előtérbe kerül az álláskeresői ellátások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások működtetése, valamint a munkaközvetítés és az egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások biztosítása mellett.

A rehabilitációs járadékkal kapcsolatos ügyintézésben a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ mellett az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) és a komplex minősítést végző Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (ORSZI) is meghatározó mértékben érintett, ezért a szakmai konferencián ezen együttműködő szervezetek képviselői is előadást tartanak, hogy ügyfeleik minél több információval rendelkezzenek. Ez azért is fontos, mert az új társadalombiztosítási ellátásként megjelenő rehabilitációs járadék iránti igény benyújtása és elbírálása az ONYF regionális igazgatóságainak ügyfélszolgálatán történik, illetőleg jelentősen megváltozott az orvosi – egészségkárosodás mellett már

szakmai munkaképességet is vizsgáló – minősítési rendszer is, amely viszont az ORSZI hatáskörébe tartozik.

Az új rendszert illetően nagyon fontos változás, hogy rehabilitációs járadékra január 1-jétől azon személy jogosult, aki 50–79 százalékban egészségkárosodást szenvedett és foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül nem alkalmas; keresőtevékenységet nem folytat, vagy keresete, jövedelme legalább 30 százalékkal alacsonyabb, mint egészségkárosodását megelőzően; rehabilitálható; a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte, és mindezek mellett nem részesül egyéb munkanélküli- vagy társadalombiztosítási ellátásban.

A rehabilitációs járadék megállapításáról és folyósításáról a komplex minősítést követően az ONYF illetékes regionális igazgatósága hoz határozatot. Ezt követően a járadékban részesülő személy feladata jelentkezni a lakóhelye szerint illetékes regionális munkaügyi központ kirendeltségénél, ahol az együttműködési megállapodás és a rehabilitációs terv kidolgozásával, majd kölcsönös elfogadásával megvalósulhat a sikeres rehabilitáció. Az együttműködési megállapodás célja, hogy a munkaügyi központ a nyílt munkaerőpiacon történő foglalkoztatásához különböző támogatási formákkal és egyéb szolgáltatások nyújtásával (egészségügyi, szociális stb.) eredményesen segítse az érintett személyek rehabilitációját.

A rehabilitáció időtartama legfeljebb három év lehet. A közeljövőre vonatkozóan a kirendeltségek kiemelt feladata a megváltozott munkaképességűek ellátórendszerének megváltozására való felkészülés, a kapcsolódó tevékenységek és hatékony együttműködések megszervezése, a rehabilitációs szolgáltatások összehangolása és a munkaerő-piaci rehabilitációhoz szükséges hatékony segítségnyújtás megvalósítása.

A munkaügyi központ a sikeres rehabilitációt többek között az egyénre szabott képzési lehetőségekkel és humányszolgáltatásokkal kívánja elősegíteni. A sokrétű humányszolgáltatási lehetőségek között szerepel a munka-, pályamódosítási, álláskeresési, pszichológiai tanácsadás, előzetes szakmai alkalmassági vizsgálat és a munkaközvetítés. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat valamennyi szolgáltatása térítésmentes.

Ötmillió fővel növekedhet a munkanélküliség

Az elsősorban a hitelpiaci válság és az emelkedő olajárak miatt kialakult gazdasági válságjelenségek körülbelül 5 millió fővel növelhetik a világ munkanélkülijeinek számát 2008-ban – áll a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) közreadott, éves Globális foglalkoztatási trendek (Global Employment Trends – GET) című jelentésében.

■ A 2008-ra vonatkozó új előrejelzés változásokat jelent 2007-hez képest, ami vízvonalstónak bizonyult, hiszen ebben az évben a GDP több mint 5 százalékos, tartós világméretű növekedése a globális munkaerőpiacok „stabilizációjához” vezetett. Az 5,2 százalékos globális gazdasági növekedés becslések szerint 45 millió új álláshelyet eredményezett 2007-ben, ugyanakkor nem gyakorolt semmiféle jelentős hatást a munkanélküliség növekedésére. Összességében a foglalkoztatottak aránya a világ lakosságának 61,7 százalékát tette ki, azaz körülbelül 3 milliárd ember dolgozott 2007-ben.

Figyelemre méltó, hogy az ILO jelentése szerint a fejlett gazdaságok növekedésének lelassulását, amelyet a hitelpiaci válságnak és az olajárak emelkedésének tudnak be, ez idáig „kiegyenlítette a fejlődés a világ többi részében”. A gazdaság és a munkahelyek számának növekedése elsősorban Ázsiában erőteljes maradt. Ugyanakkor az ILO jelentése figyelmeztet arra, hogy a növekedés ütemének 2008-ban várható további lelassulása 6,1 százalékra emelheti a globális munkanélküliségi rátát. Ez azt jelenti, hogy a munkanélküliek száma minimum 5 millió fővel növekszik majd világszerte.

„Az idén a foglalkoztatás globális helyzete számos ellentmondást és bizony-

talanságot rejt magában” – mondta az ILO főigazgatója, Juan Somavia. „Míg a globális növekedés évente több millió új állást eredményez, a munkanélküliség elfogadhatatlanul magas szinten maradt, és eddig nem látott mértékig növekedhet. És bár több ember dolgozik, mint ezt megelőzően bármikor, ez nem jelenti azt, hogy ezeket a munkahelyeket méltányosnak nevezhetnénk. Túl sok ember mondható dolgozó szegénynek, aki nem képes kitörni a kiszolgáltatottság és a reményvesztettség köréből.”

A gazdaságban és az álláshelyekben mérhető növekedés ellenére a méltányos munkahelyek világméretű deficitje – elsősorban a szegények esetében – „masszív” mondható. Az ILO szerint a világon 10-ből 5 ember állása bizonytalan. Ők vagy segítő családtagként, vagy önfoglalkoztatóként dolgoznak, s így nagyobb a kockázata annak, hogy nem részesülnek védelemben. A fejlődő országokban e két munkavállalói kategória esetében a legnagyobb a valószínűsége annak, hogy informális munkavégzésről van szó. Vagyis ezeknek az embereknek a munkahelye sebezhetővé teszi őket a szegénység és olyan kockázatok szempontjából, mint az alacsony kereset, a veszélyes munkakörülmények vagy az egészségügyi biztosítás hiánya. Az ILO szerint kö-

rülbelül 487 millió fő – azaz az összes munkavállaló 16,4 százaléka – még mindig nem keres eleget ahhoz, hogy saját magát és családját a napi személynkénti 1 dolláros szegénységi szint fölé emelje, míg 1,3 milliárd munkavállaló – 43,5 százalék – még mindig a napi 2 dolláros küszöbérték alatt él. A szolgáltatási szektor 2007-ben tovább növekedett, még inkább megelőzve a mezőgazdaságot, amely ágazat a foglalkoztatás legelterjedtebb forrásának számított a világon. Jelenleg a szolgáltatási szektor a világ munkahelyeinek 42,7 százalékát adja, míg a mezőgazdaság csak 34,9 százalékát. Az ipari szektorban, ahol egy enyhén lefelé mutató trend mutatkozott 1997 és 2003 között, az elmúlt néhány évben egy meglehetősen lassú, felfelé irányuló tendenciát lehetett megfigyelni. Ez a szektor a világ munkahelyeinek 22,4 százalékát biztosítja.

Regionális trendek

Az ILO szerint 2007-ben még mindig a Közel-Keleten és Észak-Afrikában volt a legmagasabb munkanélküliségi arány, 11,8, illetve 10,9 százalék, amit Latin-Amerika és a karibi térség, Közép- és Délkelet-Európa (az Európai Uniót kivül) és a Független Államok Közössége követett 8,5 százalékkal. Az ILO jelentése szerint a fejlett gazdasá-

gok és az Európai Unió helyzete stagnálni látszik, az álláshelyek növekedése az elmúlt 5 évben ebben a térségben volt a legalacsonyabb szinten.

Az ILO éves jelentése rámutat arra, hogy 2007-ben Dél-Ázsia volt a vezető régió a munkahelyek számának növekedését tekintve. Ez a térség a majdnem 45 millió új munkahely, amelyet a világon teremtettek az év során, 28 százalékát adta. Ugyanakkor a régióban a legmagasabb a veszélyeztetett, bizonytalan foglalkoztatás aránya, ami nagy részben az újonnan teremtett munkahelyek rossz minőségét tükrözi. 10-ből több mint 7 ember vagy önfoglalkoztató, vagy segítő családtag, akiknek esetében nagyobb a védelem, a társadalombiztosítás és a munkahelyi érdekképviselet hiányának kockázata. Ami a bizonytalan foglalkoztatás teljes foglalkoztatásban betöltött arányát illeti, az élen Dél-Ázsia áll 77,2 százalékkal, ezt követi a szubszaharai Afrika 72,9, Délkelet-Ázsia és a Csendes-óceáni Térség 59,4, Kelet-Ázsia 55,7, Latin-Amerika és a karibi térség 33,2, a Közel-Kelet 32,2 és végül Észak-Afrika 30,7 százalékkal.

A jelentés szerint Kelet-Ázsia, úgy tűnik, jó úton jár afelé, hogy közepes jövedelmű térséggé váljon, mivel a termelékenység tartós növekedése növelte a jövedelmeket, és több millió embert emelt ki a szegénységből. Az ILO állításai szerint azoknak a dél-ázsiai munkavállalóknak az aránya, akik családjaikkal a napi 2 dolláros szegénységi

szint alatt élnek, mára 35,6 százalékra csökkent a 10 évvel ezelőtti 59,1-ről, míg az 1 dolláros napi szint alatt élők aránya 18,8 százalékról 8,7-re csökkent ugyanezen időszak alatt.

A szubszaharai Afrikában tapasztalható a dolgozó szegények messze legmagasabb aránya, ők olyan emberek, akik ugyan dolgoznak, de mégsem képesek kiemelkedni a szegénységből. Az e térség és a többi régió közötti különbség tovább növekedett. A foglalkoztatásban állók több mint fele még most sem keres eleget ahhoz, hogy saját magát, illetve családját a napi 1 dolláros szegénységi szint fölé emelje, mutat rá az ILO jelentése, hozzátéve, hogy 10-ből több mint 8 munkavállaló a napi 2 dolláros szint alatt él.

A jelentés azt is megjegyzi, hogy bár a Közel-Keleten jelentős növekedés volt tapasztalható a foglalkoztatás/népesség arányában, a foglalkoztatásban álló, munkaképes korúak aránya az 1997-ben mért 46-ról 50,1 százalékra nőtt 2007-ben. Ugyanakkor a Közel-Kelet volt az egyetlen olyan régió, ahol a munka termelékenysége ugyanezen időszak alatt csökkent.

Észak-Afrikában, ahol a termelékenységi szint több mint 16 százalékkal nőtt az elmúlt tíz év során, az extrém munkavállalói szegénység mára gyakorlatilag eltűnt, ez a jelenség a foglalkoztatásban álló népesség mindössze 1,6 százalékát érinti.

A tanulmány pozitív fejleményekre mutat rá Közép- és Délkelet-Európa,

valamint a Független Államok Közössége legtöbb munkaerő-piaci mutatójával illetően. Ebben a térségben az elmúlt évek során csökkent a veszélyeztetett foglalkoztatás aránya. A foglalkoztatás/népesség arányban bekövetkezett enyhe javulás is azt mutatja, hogy jobban kihasználják a munkaképes korú népesség termelési potenciálját.

A jelentés rámutat arra, hogy Latin-Amerika és a karibi térség volt az egyetlen olyan régió, ahol növekedett a bizonytalan, veszélyeztetett foglalkoztatás aránya – az elmúlt évtized során a teljes foglalkoztatásban mért 31,4 százalékról 33,2-re –, azáltal, hogy nőtt az új munkahelyek száma a szolgáltatási szektorban. Ez a megállapítás egybecseng azokkal a jelzésekkel, amelyek a régió informális gazdaságának növekedését jelzik.

Az ILO főigazgatója hangsúlyozta: „Egyértelmű, hogy a gazdasági fejlődés nem jelent automatikusan új és méltányos munkahelyeket. Mindez ismételten rámutat arra, hogy a makroökonómiai politika középpontjába a munkaerő-piaci politikát kell állítani annak érdekében, hogy a gazdasági növekedés előnyeiből mindenki részesülhessen, és hogy a fejlődés jó minőségű, méltányos munkalehetőségek megteremtését is lehetővé tegye. Mindezeket figyelembe véve a jelenlegi gazdasági helyzet súlyos aggodalmakra ad okot, és az ILO szorosan nyomon követi majd az elkövetkező évek során bekövetkező fejleményeket.”

Európai Üzleti Csúcs

Az idén immár hatodik alkalommal megszervezett Európai Üzleti Csúcs (European Business Summit) az elmúlt években az európai döntéshozók és az üzleti világ legjelentősebb brüsszeli éves fórumává nőtte ki magát.

■ A 2008-as rendezvény a klímaváltozásra és a környezetvédelemre helyezte a hangsúlyt. Az Európai Unió egyedülálló klímavédelmi intézkedéseit az üzleti világ magas rangú képviselői és az Európai Bizottság vezető tisztségviselői tizenegy panelbeszélgetésben vitatták meg a versenyképesség, a környezetvédelem, a szállításpolitikák, a „zöldadózás” és az új információtechnológiai fejlődés szempontjából.

Barroso elnök beszédében rámutatott az innováció fontosságára:

„Az előttünk álló kihívás a fenntarthatóság, ellátásbiztonság és a növekedés integrálása. A tét az, hogyan tudjuk a gazdaság alacsony szén-dioxid-kibocsátását egy növekvő gazdasággal ötvözni. A vá-

lasz részben a technológiai innovációban rejlik. A versenyképesség az innováción múlik. Ha az Európai Unió vezető szerepet tölt be az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák kifejlesztésében, az új exportlehetőségeket fog megnyitni. Jó példa erre a szélenergia, amelyben az EU világelső. Minél hamarabb lépünk, annál több lehetőség nyílik képességeink kihasználására, valamint az innováció és növekedés gyorsítására.”

A panelek és a rendezvény zárszava is azt hangsúlyozzák: a környezetvédelmi technológiák kifejlesztésében, az energiahatékonyságban a befektetések nemcsak megtérülnek, de a versenyképesség javításához és új piacok megszerzéséhez is vezethetik az európai vállalatokat.

A rendezvényen Ernest Antoine Seillière, a BusinessEurope elnöke átadta José Manuel Barrosónak a Sikeres vállalatok egy sikeres Európáért elnevezésű dokumentumot, amely a BusinessEurope-ot alkotó 39 európai munkaadói szövetség, köztük a MGYOSZ, javaslatait tartalmazza az elkövetkező évek európai prioritásaira vonatkozóan.

A rendezvényen részt vett MGYOSZ-delegáció tagjai voltak: dr. Debreczeny István, a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség társelnöke, Óri István, a Magyar Alkoholszövetség elnöke, Söpkéz Sándor, az EastEuroCo vezérigazgatója, Muzsai István a Hurec Kht. ügyvezető igazgatója, Molnár Ildikó, az Öko-Pannon cég munkatársa.

KOHÉZIÓS POLITIKA

A kohéziós politika költségvetési végrehajtása 2007-ben kiválóan sikerült. A tagállamok rekordösszegű kifizetései összesen több mint 41 milliárd eurót tettek ki, szemben a 2006-os 33 milliárddal.

■ Az új tagállamok most már közelítenek az EU15 abszorpció szintjeihez. A 2007-től 2013-ig futó új programok többségét sikerült a tavalyi év vége előtt, a valaha volt leggyorsabb programozási feladat keretében elfogadni. A 41 milliárd eurós összesített érték két egymást átfedő programozási időszak kifizetéseiből áll össze. A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap 2000–2006-os időszakhoz kapcsolódó kifizetései 34 milliárd, a 2007–2013-as időszak első kifizetései pedig 7 milliárd eurót tesznek ki. A 2000–2006-os időszakhoz kapcsolódó kifizetéseket (az alapokból lehívható összes forrás 223 milliárd euró) 2008 végéig lehet végrehajtani. A 10 új tagállam, amely számára a források 2004 májusában nyíltak meg, átlagosan a számukra elérhető pénzüsszegek 75 százalékát hívták le, a legkisebb arányban Ciprus a maga 62 százalékával, a legnagyobb arányban pedig Magyarország 82 százalékkal. Az Európai Bizottság a 2007–2013-as új ciklus majdnem minden operatív programját elfogadta, amelyek a rendelkezésre álló 347 milliárd euró 98 százalékát fedik le. Az új programok 2007-ben végrehajtott első előlegkifizetései csaknem 7 milliárd eurót tesznek ki.

Az Enterprise Europe Network szolgáltatásai:

- a vállalatok nemzetközi jelenlétének elősegítése;
- innováció, új termékek és lehetőségek megragadása az egységes piacon;
- uniós projektek és finanszírozás biztosítása;
- az EB tájékoztatása.

EURÓPAI VÁLLALATHÁLÓZAT

Günter Verbeugen, az Európai Bizottság alelnöke, 2008. február 7-én útjára indította a vállalatok támogatásának új és hatékony eszközét, az Enterprise Europe Networköt (vállalatok európai hálózatát).

■ A vállalkozástámogatásban részt vevő valamennyi főbb európai szereplő összefogásával olyan egyablakos szolgál-

tatásnyújtás jött létre, amely elsősorban a kis- és középvállalkozásokban (kkv-k) rejlő lehetőségek és innovatív kapacitás teljes kibontakoztatását segíti elő.

Az új Enterprise Europe Network az EB azon integrált politikájának része, amelynek célja a vállalkozó szellem előmozdítása, valamint a vállalatok számának és méretének növelése Európában. Valamennyi ágazat kkv-it támogatja, hogy minél inkább használják ki az egységes piac nyújtotta lehetőségeket. Az Enterprise Europe Network az európai cégeket több mint 500 ügyfélkapcsolati ponttal várja. A kkv-k a vállalkozástámogató szolgáltatások széles skáláját vehetik igénybe, amelyek az EU egész területére és az unión kívülre is vonatkoznak.

Az Enterprise Europe Network ötvözi az előző Euro Info Centre és az Innovation Relay Centre hálózatok erejét. Az új hálózattal a cégek „házhöz jövő vállalkozástámogatást” (Business Support on Your Doorstep) élveznek, amint ezt a hálózat szlogenje is jelzi. A hálózat egészére és valamennyi hálózati partnerre érvényes lesz, hogy bárhová fordulhatnak segítségért. Az új hálózat mindegyik szervezete a modern technológiák kihasználásával igényeinek megfelelő tájékoztatást és személyes szolgáltatást nyújt majd valamennyi kkv-nak.

A 112-ES EGYSÉGES HÍVÓSZÁM

A brüsszeli bizottság felszólította a tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent a 112-es európai segélyhívószám megismertetése érdekében. Az uniós távközlési szabályozás 2003-as hatálybalépése óta a 27 tagállam közül 26 tette lehetővé polgárainak a 112 hívását vezetékes és mobiltelefonról.

■ A polgárok egyszerűen nem értesültek még arról, hogy a 112-t mind hazájukban, mind külföldi utazások során használhatják. Az Európai Parlament 2007 szeptemberében tett felhívást ennek érdekében és az Európai Bizottság február 11-ét jelölte ki a 112-es hívószám tudatosítására. A felmérés eredményei alapján az EU lakosságának 95 százaléka hasznosnak tartja az unió egész területén elérhető, egységes segélyhívószámot. A megkérdezettek szerint a 112 megfelelő működése különösen akkor fontos, ha valaki a megszokottól eltérő környezetben tartózkodik. Külföldi utazás során például kisebb a valószínűsége, hogy

a 112-t hívó személy pontosan meg tudja határozni az esemény helyszínét.

A felmérésből továbbá az is kiderül, hogy háromból két megkérdezett szerint a lakosság jelenleg nem rendelkezik elegendő információval a 112-vel kapcsolatban: ez pedig arra kell ösztönözze a nemzeti hatóságokat, hogy további lépéseket tegyenek. A megkérdezettek többsége egyetért azzal, hogy javítani kellene a segélyszolgálatok elérhetőségét a fogyatékos embereknek. A távközlési szabályozás reformjára vonatkozó, tavaly novemberben előterjesztett bizottsági javaslat számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja a 112-es egységes európai segélyhívószám hatékonyságának és elérhetőségének javítása. A testület szorgalmazza a 112 könnyebb hozzáférhetőségét a fogyatékosoknak. Továbbá az új Európai Elektronikus Hírközlési Piaci Hatóságot azzal a hatáskörrel ruháznák fel, hogy minden évben valamennyi tagállamban ellenőrizze a 112 hatékony működését, illetve adjon tanácsot a szükséges műszaki fejlesztésekre vonatkozóan.

TEHERFUVAROZÁS BIZOTTSÁGI TÁMOGATÁSA

Az Európai Bizottság közvetlen támogatást ajánl a teher-áru fuvarozó magán-társaságoknak a közutak forgalmát és zsúfoltságát, valamint a káros környezeti hatásokat enyhítő tevékenységekhez.

■ Az Európai Bizottság 2008. február 4-én a II. Marco Polo Program keretében közzétette az áru fuvarozási szolgáltatások kialakítására és fejlesztésére irányuló második pályázati felhívását. Sikeresen lehet pályázni olyan projektekké, amelyek az európai utak zsúfoltságának enyhítését és az áru fuvarozási rendszer környezetvédelmi teljesítményjavítását célozzák, hiszen ez a két fő célkitűzése az uniós közlekedéspolitikának. Az Európai Unió területén belüli és kívüli társaságok egyaránt benyújthatják ajánlataikat a II. Marco Polo Program keretében.

A támogatást a következő ötfajta tevékenységgel lehet megpályázni:

- modalitás változtatására irányuló tevékenységek;
- rendkívül innovatív, katalizáló hatású tevékenységek;
- közös képzési tevékenység;
- tengeri gyorsforgalmi utak kialakítását célzó tevékenység;

– forgalomkiküszöbölő tevékenységek. A 2008-as támogatás összege 59 millió euróra nőtt a 2007-es 57 millióról. A pályázati felhívás teljes szövege – beleértve a pályázás menetének leírását – elérhető a Marco Polo Program honlapján:
http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/guide_proposers/index_en.htm

A BRÜSSZELI INFRASTRUKTURÁLIS ÉS LOGISZTIKAI HIVATAL ÚJ IGAZGATÓJA

2008. február 13-án az Európai Bizottság Zupkó Gábort nevezte ki a brüsszeli Infrastrukturális és Logisztikai Hivatal (OIB) igazgatójává. A hivatal a brüsszeli uniós intézmények személyzetének elhelyezésével, a szociális infrastruktúra és a logisztika irányításával, valamint az ezekkel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtásával foglalkozik.

■ Új feladatkörében Zupkó Gábor a mintegy ezerfős OIB igazgatásáért felelős a hivatal irányító bizottságának felügyelete alatt. Feladatai közé tartozik az Európai Bizottság ingatlanjainak megvásárlása, bérbevétele és karbantartása, a munkatársak, a berendezések és a postai küldemények szállítása, valamint az uniós dolgozók rendelkezésére álló szolgáltatások – napközi, sport- és jóléti infrastruktúra, éttermek és kávézók – szervezése és irányítása. Zupkó Gábor 2006 decembere óta megbízott igazgatóként tölti be ugyanazt a posztot. Ezt megelőzően az igazgató főtanácsadójaként dolgozott, feladatai közé a minőségirányítás, a vevőorientáció, a szociális partnerekkel való kapcsolattartás és az európai negyed várostervezése tartozott. A 43 éves új igazgató a magyar Külügyminisztériumból került az EB-hez. 2003 és 2005 között Magyarország finnországi nagykövete volt, előzőleg pedig 2000 és 2002 között a Külügyminisztérium helyettes államtitkáráként gazdasági és igazgatási kérdésekért felelt. Ezt megelőzően 1990-től 1998-ig kispesti alpolgármesterként, majd polgármesterként tevékenykedett. Építőmérnök szakon végzett, pályafutását az építőiparban kezdte. Mérnöki alapidomával, MBA végzettséggel és a menedzsment területén szerzett PhD-el rendelkezik.

POSTAI LIBERALIZÁCIÓ

A postai szolgáltatások liberalizációjáról szól jogszabálytervezetet változtatás nélkül hagyta jóvá az Európai Parlament. Eszerint 2011-től, az új tagállamokban pedig 2013-tól kell megnyitni a postákat a verseny előtt.

■ Az EU-ban a postai szolgáltatásokat jelenleg az 1997-es postai irányelv szabályozza. Az Európai Bizottság 2006 októberében nyújtotta be az ennek módosításáról szóló javaslatát, amely szerint 2009-től kezdve szűnt volna meg a nemzeti posták monopóliuma az 50 grammnál könnyebb küldemények esetében. Az ennél nehezebbekre már korábban megszűnt a kizárólagosság. A jogszabály szerint az EU-országoknak 2011-től, a halasztást kapóknak – köztük Magyarországnak – pedig 2013-tól kell mindenképpen megnyitniuk a verseny előtt postai szolgáltatási piacukat. A piac torzulásának és a tisztességtelen versenynek az elkerülése érdekében a piacaikat megnyitó tagállamok – a kölcsönösség jegyében – lehetőséget kapnak arra, hogy elutasítsák olyan üzemeltetők engedélyezését, amelyeket még mindig nemzeti monopólium véd egy másik tagállamban. Továbbra is minden EU-polgárnak biztosítani kell a legalább heti egy kézbesítést, illetve azt, hogy a küldeményeit legalább heti öt napon felvehesse. Emellett az egyetemes szolgáltatásnyújtási kötelezettség teljesítése érdekében meg kell tartani a jól működő, elegendő hozzáférési pontot biztosító postai hálózatokat a vidéki, távoli vagy ritkán lakott területeken. A tagállamoknak a társadalmi megfontolásokat, így a postai dolgozók megfelelő munkafeltételeinek biztosítását is figyelembe kell venniük a szolgáltatók engedélyezése során.

A KÖRNYEZETI ADATOK EURÓPAI RENDSZEREZÉSE

Az Európai Bizottság a jelenlegi információs rendszer javítása, korszerűsítése és ésszerűsítése céljából javaslatot tett egy közös európai környezeti információs rendszer létrehozására. E rendszernek az a célja, hogy az összes jelenlegi adatgyűjtést és információáramlást egységesebbé tegye, olyan korszerű eszközök segítségével, mint az internet és a műholdas technológia.

■ További cél, hogy a papíralapú jelentéstétel helyébe olyan rendszer lépjen, amelyben a felhasználók az adatokhoz közvetlenül a lelőhelyükön, nyílt és átlátható módon férhetnek hozzá.

Az Európai Unió jelenleg hatályban lévő környezetvédelmi szabályozásának több száz aktusa közül hetvennél több követeli meg, hogy a tagállamok jelentést tegyenek területük természeti környezetének bizonyos vonatkozásairól. Ennélfogva az Európai Unióban nagy mennyiségű környezeti adat gyűlik össze különböző hatósági szinteken. A közös környezeti információs rendszer (SEIS) az Európai Unió egész területéről származó, környezeti szempontból fontos adatokat és információkat egymással virtuális összeköttetésben álló és kompatibilis környezeti adatbázisokba helyezné.

A SEIS a javaslat szerint egy decentralizált, de integrált, a világhálón elérhető információs rendszer, amely a környezeti adataikat és információikat megosztó hatósági információs szolgáltatók hálózatán alapul.

A SEIS segítségével a döntéshozók valós időben férhetnek majd hozzá az adatokhoz, így azonnal életmentő döntéseket hozhatnak. A SEIS a tagállamok környezeti politikáikra és szabályozásukra vonatkozó jelentéstételi kötelezettségük teljesítéséhez kínál hatékony rendszert. Ennek révén a tagállamok és az Európai Unió intézményei koherensebb tájékoztatást kapnak a környezetről, ami környezeti politikáik tervezésének, végrehajtásának és hatékonyságának javára válik. A SEIS részletes megvalósítási terve 2008 folyamán elkészül, és végrehajtásának nemzeti és regionális költségvetését kiegészítő európai uniós pénzügyi támogatást a kutatói keretprogramokból, a LIFE-ből, a versenyképességi és innovációs programból és a strukturális alapokból fedezik.

NEMZETKÖZI HÍREK

ÚJ KÜLKAPCSOLATI STRATÉGIA

Magyarország helyzete és nemzetközi környezete is jelentősen módosult a rendszerváltás óta. Hazánk és több szomszédja uniós és NATO-tagsága, a globalizáció előrehaladása, az utóbbihoz társuló esélyek és kockázatok új lehetőségeket, de egyben új kihívásokat is jelentenek Magyarországnak számára. Mindezek tekintetében szükségessé vált helyzetünk, érdekeink, illetve legfőbb törekvéseink hosszabb távra, 2020-ig szóló áttekintése, a külkapcsolataink egészét felölelő stratégia kidolgozása. A Külügyminisztérium szakemberei vezető szaktekintélyek és munkacsoportok előzetes kutatásai és tanulmányai alapján elkészítették a kormány stratégiáját.

A külügyminiszter asszony meghívására egyeztettek a külgazdaságban kiemelkedő szerepet játszó magyar vállalatok, valamint szakmai szervezetek vezetői

a kormány által első olvasatban már elfogadott tervezetről. Az MGYOSZ-t a találkozón dr. Vadász Péter társelnök és Wimmer István főtítkárr képviselte.

FRANCIA GAZDASÁGI DELEGÁCIÓ BUDAPESTEN

Magyarországon 2007 júliusában kezdődött az egy évig tartó francia gazdasági év, melynek egyik fontos állomása volt a közelmúltban lezajlott MEDEF-MGYOSZ vezetői találkozó. A 15 francia vállalati menedzsert az MGYOSZ társelnökei és elnökségi tagjai fogadták. A delegációt Pierre Moraillon vezette, aki a MEDEF Magyarországi Bizottságának az elnöke és egyben a Calyon Bank végrehajtó bizottságának a tagja. A találkozó végén az MGYOSZ vezetői a magyar gazdaság helyzetéről nyilatkoztak a francia állami televíziónak. A francia delegációt kétnapos látogatása során több miniszter és államtitkár, illetve a főpolgármester is fogadta.

A „Budapest Esély” az esélyegyenlőség szolgálatában országszerte!

■ A Fővárosi Önkormányzat által alapított, Budapest Esély néven ismert Fővárosi Esélyegyenlőség Módszertani Iroda 2003 óta a munkahelyi esélyegyenlőség élharcosa. Elsősorban a közép-magyarországi régióban tevékenykedett, de úgy tűnik, munkájára országszerte igény van.

A 2007 – Egyenlő esélyek mindenki számára európai év kezdeményezései között a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával regionális képzéseket szerveztek a munkahelyi esélyegyenlőség elősegítése módszereinek, praktikáinak bemutatására, és egyben pályázatot hirdettek a „legjobb esélyegyenlőségi terv” díjra.

Esélyegyenlőségi terv – orientációs képzés

Az esélymegerősítésnek, a diszkrimináció kiküszöbölésének számos eszköze

van. Vajon használjuk-e, ismerjük-e ezeket az eszközöket? Sok szervezet számára immár kötelező esélyegyenlőségi tervek készítése (elsősorban a közsférában), míg más munkáltatók az érzékenységek hasznai miatt készítik el az esélyegyenlőséget segítő stratégiájukat.

A képzés során a résztvevők tájékozódhattak a munkahelyi esélyegyenlőség alapjairól, a hazai és európai uniós szabályozásokról, megismerkedhettek a „befogadó munkahely” előnyeivel. A képzésen gyakorlati tippeket és tanácsokat, illetve információforrásokat adtak esélyegyenlőségi tervek elkészítéséhez, az akadálymentesítés szélesebb értelmezéséhez és befogadó munkahelyi gyakorlatok megvalósításához.

A képzés résztvevői a humán tőke gondozásáért felelős szakemberek voltak, akik számára fontos, hogy szervezetük

a sokszínű munkavállalókra figyelmes munkahely legyen, akik szívesen fogadtak e területen új információkat, jó ötleteket. Több mint 4000 munkáltató kapott meghívást képzéseikre, melyeket az ország 7 régiójában szerveztek meg. *500 munkaügyi szakember, intézményvezető érkezett több mint 130 településről, hogy részt vegyen képzéseiken, így közvetve mintegy 60–80 000 munkavállalót érintett projektjük.*

Munkahelyi esélyegyenlőségi tanácsadás

A projekt során elkészült egy interneten szabadon elérhető interaktív tanácsadó felület, ahol rengeteg módszertani segédanyag, jogszabály, jó gyakorlat bemutatása, példák elérhetőek, a felhasználók feltehetnek kérdéseket, melyeket egy szakértői csapat válaszol meg.

www.humanstudio.egalnet.hu

Küszöbön az akkreditáció az ENIN Környezetipari Klaszternél

Az ENIN Környezetipari Klaszter hosszú távú célja, hogy segítse egy kelet-közép-európai környezetipari mintatársaság létrejöttét az észak-magyarországi és az észak-alföldi régió versenyképes vállalkozásainak és nagynevű helyi tudományos műhelyeinek stratégiai összefogására alapozva.

■ A klaszter segíti tagjait abban, hogy a szakmai, üzleti és uniós információkhoz minél gyorsabban jussanak hozzá. Emellett közreműködik az értékesítési csatornák felkutatásában, a projektpartnernek közvetítésében, pályázatkészítésben, kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységben, valamint a környezetipari projektek menedzselésében és az ezzel kapcsolatos érdekegyeztetésben is. A közeljövőben megnyíló pályázati lehetőségek révén élennebbé válhat a közös marketingtevékenység, kiaknázhatókká válnak a közös beszerzésekben, oktatás-képzésben rejlő előnyök is. A tagoknak a szolgáltatásokat a tagdíj megfizetése után ingyenesen biztosítják. Természetesen a jelenlegi szolgáltatáspalette a hazai és uniós források elnyerésével tovább bővíthet.

A klaszter stratégiájának megvalósítása akkor lehet igazán sikeres, ha a nemzetközi trendek mellett figyelembe veszi a hazai szakmapolitikát. Sajnálatos módon több meghatározó nemzeti stratégiai dokumentumot még nem fogadtak el (energiapolitikai koncepció, megújulóenergia-stratégia, a környezetügy középtávú stratégiája). Ennek ellenére már megkezdtek egy regionális környezetipar fejlesztési terv előkészítését.

Projektjeik alapvetően a térségi szilárd hulladékkal való gazdálkodásra, szennyvíztisztításra, biomassza-hasznosításra összpontosítanak. Kiemelten kezelik a megújuló energiaforrások alkalmazásának előmozdítását, a lokális energia-termelés lehetőségeinek megteremtését. Jelenleg a legfontosabb fejlesztési területeik: a hulladékalapú értékteremtés, a zöldenergia-termelés, illetőleg a szükséges környezetanalitikai laborkapacitások fejlesztése.

Számos pályázati lehetőség nyílik az idén a Regionális Operatív Program, a Gazdaságfejlesztési Operatív Program, illetve a Környezet és Energia Operatív Program keretében. A klaszter megkezdte a felkészülést az akkreditációra, mely elengedhetetlen feltétele a jelentősebb hazai támogatások megszerzésének. A sikeres akkreditáció a közös projektek mellett a tagok önálló pályázatainak értékelésénél is jelentős előnyt hoz majd. Ugyanakkor nemzetközi kapcsolataik jó alapot biztosítanak a brüsszeli konstrukciók megismeréséhez, nemzetközi konzorciumok kialakításához, pályázati támogatások elnyeréséhez.

A klaszter bázisát az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetségének tagsága és partneri köre adta. Az ENIN

hálózatossodása azóta is jól alakul, egyre több vállalat, kutatás-fejlesztési műhely jelzi csatlakozási szándékát. A klaszter jövője szempontjából fontos, hogy a nyíltság ellenére a folyamatos bővülés ne veszélyeztesse a szervezet integritását, a tagok egyedi érdekei ne gyengítsék a közös stratégia operatív megvalósítását. A gazdasági verseny ugyanakkor a klaszterkezdeményezés éltető ereje, e nélkül dinamizmusa megszűnne.

Fenti okokból a klaszter az év márciusa–áprilisa során a tagság bővítését vissza kívánja fogni. Ez egyben azt is jelenti, hogy az ENIN szolgáltatásaira és a klaszter minősítésével, akkreditációjával járó előnyökre az addig regisztrált tagság tarthat majd igényt. Az ENIN Környezetipari Klaszterhez csatlakozni szándékozó észak-magyarországi és észak-alföldi társaságoknak javasoljuk a mielőbbi kapcsolatfelvételt – különben könnyen kimaradhatnak a klaszterbővítésből.

Az ENIN jelenleg egy erős, fejlődő stádiumban lévő klaszter. Dinamikus innovációs tevékenységével minden esélye megvan arra, hogy a felhalmozott tudástőke és magas hozzáadott értékű termékek révén 2–5 éven belül a közép-európai piac ismert szereplője legyen.

Konzorcium a határ menti régiók fejlesztéséért

A határ menti régiók, megyék gazdasági és foglalkoztatási helyzete megköveteli, hogy a gazdaságfejlesztésben érdekelt szervezetek közös összefogással ösztönözzék a működő tőke beáramlását. A szlovén–horvát–magyar határ menti térségben is hiányoztak a befektetésösztönzési programcsomagok.

■ A Vas Megyei Munkaadók és Gyár-
iparosok Szövetségének közhasznú tár-
sasága, az Euroregionális Koordinációs
Iroda Kht. (EKI Kht.) eredményesen
vett részt az InveStimulation konzor-
ciumában a Zala Megyei Fejlesztési
(ZMF) Kht.-val és a Horvát Regionális
Fejlesztési Ügynökséggel. A Szlovénia–
Magyarország–Horvátország Szom-
szádsági Program 2004-ben indult be,
és helyszínei eddig Magyarországról
Zalalövő, Zalaegerszeg, Szentgotthárd
települések, valamint Horvátországból
Međimurje megye, Čakovec voltak.

Az EKI Kht. ügyvezetője, Keszei And-
rea elmondta, hogy a projekt a telepü-
lésmarketing komplex eszköztárszerét
alkalmazta: a településmarketing tudat-
os tevékenység, ami kapcsolódhat egy-
egy kiemelt akcióhoz, de jellegét nem
a kampányszerűség határozza meg.

A településmarketing ráfordításigényes.
Eredménye többnyire csak közvetett

formában jelentkezik. Ezért tudatosí-
tani kell, hogy a település imázsának
formálása nem csak az önkormányzat
feladata.

A település sajátos áru: egyidejűleg kell
eladni számos vásárlónak, különböző
célra – anélkül, hogy bármelyikük tu-
lajdonába kerülne. Többnyire gazdasá-
gi telephelyet, lehetséges lakhelyet kí-
nálunk, de egyúttal a hely történelmét
is, a helyhez kapcsolódó értékeket és
érzelmeket, szokásaival és kultúrájával.
A hatékony településmarketingnek sze-
mélyi és tárgyi feltételei vannak. Csak
felkészült, nyelvet beszélő, a sajtóval,
a tömegtájékoztató eszközökkel, továb-
bá a helyi vállalkozásokkal és szerveze-
tekkel jó kapcsolatokat kiépítők végez-
hetik magas színvonalon.

Az önkormányzatok tulajdonképpen
olyan társadalom-központú marketin-
get kell végezzenek, amelynek feladata
a célpiacok szükségleteinek, igényeinek

és érdekeinek számbavétele és hatékony
kielégítése oly módon, hogy fennma-
radjon, illetve bővüljön a fogyasztók
és a társadalom jóléte. A projekt a ha-
tár menti térség versenyképességének
közös erősítését, valamint a működő
tőke beáramlásának ösztönzését cé-
lozza meg. A projekt célja volt egy
befektetésösztönzési programcsomag
kialakítása és kiajánlása potenciális
befektetőknél. Az eddigi erőfeszítések
legfontosabb eredménye, hogy kiala-
kulóban van egy a határokon átnyúló
gazdaságfejlesztési hálózat. Az együtt-
működés legjelentősebb tapasztalata
pedig az, hogy kampányszerű mozgal-
mokkal nem lehet tartós eredményeket
elérni. Csak egy egymás lehetőségeit
naprakészen kezelő, közös közbeszer-
zési tapasztalatokra épülő hálózat képes
olyan befektetésösztönzési programcs-
omagot ajánlani, amely be is csalogatja
a térségbe a beruházókat.

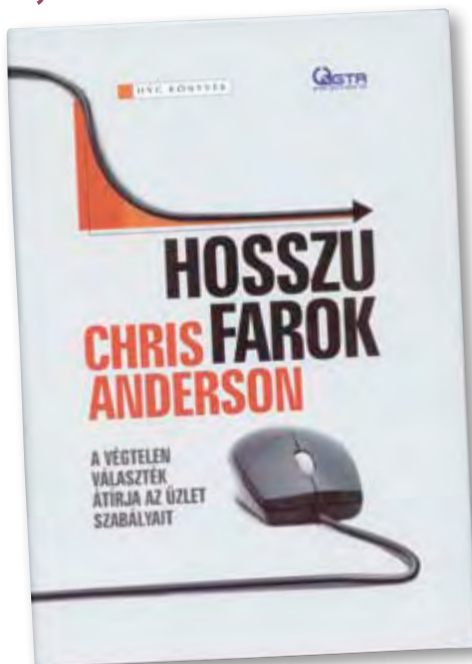
Chris Anderson: Hosszú farok

A végtelen választék átírja az üzlet szabályait

HVG Könyvek, 2006

■ A szándékoltan provokatív cím a gazdaságban korábban sohasem látott eloszlási görbére utal, amelyet Anderson igen jól el is magyaráz. Ez azt mutatja, hogy a 21. század internetalapú piacainak és gazdaságának szép új világában szinte minden árucikk vevőre talál, és minden kereskedő, szolgáltató a lehetséges vevők szinte végtelen sorát képes megszólítani.

A „hosszú farok” a 21. századi piacok már jól felismerhető, alapvető jellemzője. A kereskedelemnek és az arra támaszkodó gazdaságnak olyan működési módja, amelyet az árukínálat bővítésének immár gyakorlatilag korlátlan lehetősége formál, s amely ezért döntő mértékben különbözik az internetkorszak előtti gazdaságtól. Szintúgy a fogyasztók gyökeresen megváltozott vásárlói magatartásának jellemzője is ezen az új piacon, a magatartásé, amellyel követik és kihasználják az új lehetőségeket. Mögötte az értékesítési stratégiák és a vásárlási szokások olyan új lehetőségei állnak, amelyekről korábban nem is álmodhattak. Ez az egyre inkább mindent átiszó, átjárható kibertér világa, amelyben végtelen lehetőségek nyílnak meg a kapcsolatok építésére és fenntartására, ez pedig igen jelentős részben új paradigmát teremt a gazdasági kapcsolatoknak, bennük a piac működésének is. Az eddigi, sikertermék-központú gazdaság a szükségesség világa volt. Most az internetes forgalmazás és kereskedelem révén a bőség világába értünk. A kettő között alapvető különbségek figyelhetők meg. A sikeres termékek most már a legkülönbélebb méretű rétegtücsök mérhetetlen mennyiségével kénytelenek versenybe szállni, és a fogyasztók egyre inkább azt részesítik előnyben, amelyik a legszélesebb választékot kínálja. A rétegtücsök mérhetetlenül nagy és sokrétű,

gyorsan növekvő halmozásból összeálló piacról, és az annak bázisán működő, új gazdaságról kapunk itt szédületes távlatokat felmutató képet, elemzést, prognózist.

A rétegtücsök erőteljesen növekvő gazdasági jelentőségét a teremti meg, hogy az elérésük költsége csökkenőben van, s mind kevésbé tartja távol tőlük a fogyasztókat és az érdeklődőket. Azok így mindinkább rátalálnak a rétegtücsökre, a rétegtücsök pedig a fogyasztókra. Az ebből létrejövő, külön-külön akár igen kicsiny ügyletek számának a végtelen felé nyúló növekedése – a „hosszú farok” – azt eredményezi, hogy a legnagyobb pénz talán a legkisebb eladásokban rejlik. A piacnak a néhány jelentős sikerből, és a (gazdaságilag) jelentéktelen egyebekből álló, egyszerű képe most millió mini piac és mikrosztár zavarba ejtő mozaikjára hullik szét, a tömegpiac egyre inkább rétegtücsök tömkelegévé változik.

A nyereségesség érdekében eddig a best-

sellereken kívül mindent kiostáltak, hogy a leghatékonyabban hasznosítható a költséges polchelyet, képernyőt, csatornát, a költségek árán elérhető figyelmet. Az internet új korszakában a terjesztés gazdaságossága alapvető változásokon megy keresztül, mivel az internet minden ágazatot felszip-pant, amivel csak kapcsolatba kerül, és a hagyományos költségek töredéke árán működő virtuális üzletként működik. A terjesztési költségek csökkenésének hatására olyan új szegmensek kerülnek be a kereskedelem hatókörébe, amelyek a termékek hatalmas, feltérképezetlen birodalmát képviselik – olyan termékekét, amelyek forgalmazása korábban nem lett volna gazdaságos. Ha viszont az értékesítésben a tárolóhely nem kerül semmibe – és ezt adja az elektronikusan tárolt árucikkek internetes kereskedelme –, akkor hirtelen felfigyelünk az alacsony forgalmú termékekre is, amelyek ebben a helyzetben gazdaságosan kiaknázható bevételi forrássá s ezért értékessé válnak. A világháló útján működő kereskedőcégek valamennyien rájöttek, hogy az internetes kereskedelem akkor is képes bővíteni a kínálatot és ezzel forgalmat, bevételt teremteni maguknak, amikor a hagyományos kiskereskedelem már kifogyott a szuflából. Az így kis tételekben eladható termékekből olyan sok van, hogy összességükben jelentős üzlet a forgalmazásuk. Anderson azt is kiemeli, hogy a gyökeres változás, amelyet kutatásának első területén, a hagyományos médiában és a szórakoztatóiparban tapasztalt, és amelyet az előzőekben összegeztünk, az élet és a gazdaság minden területén megmutatkozik, amint mondja, „a politikától a PR-ig, a kottáktól a főiskolai sportig”.

Dr. Osman Péter

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. Telefon: 269-2227, e-mail: magyaryaripar@mgyosz.hu, internet: www.mgyosz.hu **Felelős szerkesztő:** Szalontay Mihály

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektor:** Lehotka Gábor **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán **Szerkesztőségi titkár:** Szalontay Szvetlana

Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 12196193

Megjelenik 5000 példányban az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI